

Versenykiírás

XXVI. Teleki Pál Kárpát-medencei Földrajz–Földtan Verseny 2017/2018. tanév

A verseny kiírója és rendezője:

MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT

Társrendező:

- Nemzetstratégiai Kutatóintézet

A fővárosi forduló fővédnöke Tarlós István Úr, Budapest főpolgármestere

Szakmai együttműködők:

- Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium
- Bükk Nemzeti Park Igazgatóság (Eger)
- Eszterházy Károly Egyetem (Eger)
- Magyar Földrajzi Társaság
- Oktatási Hivatal
- Pedagógiai Oktatási Központok
- TermészetBÚVÁR Alapítvány
- TIT Szövetség tagegyesületei, TIT Bugát Pál Egyesület

Határon túli szakmai partnerek:

- Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete (Szabadka)
- Felvidéki Tehetségsegítő Tanács (Komárom)
- Kárpátaljai Magyar Pedagógus-szövetség (Beregszász)
- II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (Beregszász)
- Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (Csíkszereda)
- Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége (Komárom)
- Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete (Újvidék)

Támogatóink:

- Alapítvány a Közjóért
- Budapest Főváros Önkormányzata

- Emberi Erőforrások Minisztériuma
- MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.
- Richter Gedeon Nyrt.

A Verseny szervezésével és lebonyolításával kapcsolatos további információk:

A Magyar Természettudományi Társulat www.mtte.hu
és a TermészetBúvár c. magazin www.tbugar.hu honlapján olvashatók.

A magyarországi versenyfelelősök számára kapcsolattartó: Lombos Éva. E-mail címe: lombos.foldrajz15@gmail.com

A Versenyt a Magyar Természettudományi Társulat (továbbiakban: MTT) földrajz–földtan témakörben magyarországi és határon túli, magyar anyanyelvű iskolák 13-14 éves (hetedik és nyolcadik évfolyamos) tanulói számára hirdeti meg. A Verseny magyarországi fordulóra és a Kárpát-medencei döntőre az MTT központi feladatalapokat készít a versenykiírásban megadott ismeretanyagból. A Verseny részét képezi, de külön értékelésre és díjazásra kerül a döntőn a Kárpát-medence földrajzi, néprajzi és történelmi nevezetességeinek ismerete.

A Versenyen résztvevő magyarországi iskoláknak nem kell külön jelentkezniük, az iskolai forduló feladatlapjait a megyei versenyfelelősök elküldik minden iskola igazgatójának, aki gondoskodik arról, hogy a versenyen induló tanulók a megadott időpontban megoldhassák a feladatokat.

A Verseny ismeretanyaga és fordulói:

1. Házi/iskolai/kerületi forduló: 2018. január 25. (csütörtök) 15:00 óra

A Verseny első fordulóját az MTT által biztosított egységes központi feladatlappal az iskolákban a szaktanárok szervezik meg. Az iskola feladata a feladatlapok nyomtatása, a Verseny lebonyolítása, az értékelés és az eredménylista megküldése a megyei versenyfelelősnek. A központi feladatlap 100 pontos, megoldásának időtartama 90 perc.

A központi feladatlapokat és javítókulcsokat a Verseny előtt 2 nappal a megyei versenyfelelős küldi meg e-mail-ben az iskola igazgatójának. Minden megyében a megyei versenyfelelős határozza meg a megyei döntőbe jutás feltételeit. (A megyei/budapesti versenyfelelősök 4 nappal a verseny előtt e-mailben kapják meg az MTT Titkárságáról a feladatlapokat, javítókulcsokat.)

A Verseny megyei fordulójáról tájékozódás céljából a megyei TIT Szervezetek, vagy az Oktatási Hivatal Pedagógiai Oktatási Központok versenyfelelőseivel kell felvenni a kapcsolatot (a megyei felelősök elérhetősége az MTT honlapján (www.mtte.hu) található.

Budapesten a kerületi versenyek szervezését a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium (1082 Budapest, Horváth Mihály tér 8. Tel: 210-1030, Fax: 210-0745) Vízzy Zsolt középiskolai tanár koordinálásával végzi (elérhetősége: vizsol@fazekas.hu; 06-30-

552-8159). Budapesten kerületenként és évfolyamonként 2-2 tanuló nevezhető a budapesti döntőre.

Nevezési határidő a budapesti, megyei döntőre, az eredménylista megküldése az iskoláktól/a kerületektől a megyei/budapesti versenyfelelősöknek: 2018. február 23. (péntek).

A házi/iskolai/kerületi forduló ismeretanyaga:

7. évfolyamos tanulók részére:

- Tájékozódás a térképen és a valóságban - A Föld és a Világegyetem - Felszíni és felszín alatti vizek - hegyvidékek és dombvidékek
- Földrajzi speciális ábrázolási formák – Pénz a mindennapokban
- A földrajzi övezetesség alapjai (A trópusról a jégvilágig)
- A Föld belső felépítése és felszínfejlődése (A kőzetbolygó titkai)

8. évfolyamos tanulók részére:

- Időjárás ismeretek, az éghajlati övezetesség - Tájékozódás a térképen és a valóságban
- A Föld és a Világegyetem - A Föld, a Föld felszíne, a felszín változásai, domborzat
- Európa általános természetföldrajza, népessége, Európai Unió jellemzői - Kárpát-medence felszíne
- Magyarország nagy tájainak természeti adottságai, idegenforgalma, népessége, településtípusai.

2. Megyei / fővárosi forduló: 2018. április 7. (szombat) 10:00-12:00 óra

A megyékben a fordulót a megyei TIT Szervezetek, vagy az Oktatási Hivatal Pedagógiai Oktatási Központok (POK) versenyfelelősei szervezik. A fővárosban a szakmai irányítási feladatokat a POK mellett, a Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium látja el.

A megyei/budapesti döntőn a versenyzők az MTT által összeállított központi feladatlapot oldanak meg. A központi feladatlap 100, holtverseny esetére +10 kérdésből áll, a megoldás időtartama 120 perc. A dolgozatokat központi javítókulcsok alapján a helyi versenybizottság javítja és értékeli. A megyékben a legmagasabb pontszámot elért egy 7. évfolyamos és egy 8. évfolyamos tanuló, a fővárosból a legmagasabb pontszámot elért három 7. évfolyamos és három 8. évfolyamos tanuló jut a Kárpát-medencei döntőbe.

Az erdélyi, felvidéki, kárpátaljai és vajdasági résztvevők a helyi fordulók legjobbjaiból kerülnek a Kárpát-medencei döntőbe. Őket a határon túli verseny szervezők jelölik ki.

Ha a versenyző a megyei/fővárosi fordulón nem jelenik meg a megadott időpontban (nap, óra) akkor a versenybizottság a versenyzőt kizárja a versenyből! A versenyző kizárólag abban a megyében versenyezhet, ahol iskolába jár.

A megyei forduló eredményeit a versenyt rendező intézmény eljuttatja a megyei verseny szervezőnek.

Beküldési határidő: 2018. április 10. (kedd)

A Kárpát-medencei döntőbe bejutott versenyzők adatait és az eredménylistát a megyei/budapesti valamint a régiós versenyfelelősök és a határon túli versenyszervezők táblázatos formában továbbítják az MTT Titkárságának és a Verseny kapcsolattartójának, Lombos Évának (lombos.foldrajz15@gmail.com) e-mail-en.

Beküldési határidő: 2017. április 12. (csütörtök)

A megyei/budapesti döntő ismeretanyaga:

7. évfolyamos tanulók részére:

- Térképészeti alapismeretek - Földrajzi speciális ábrázolási formák – Pénz a mindennapokban
- A földrajzi övezetesség alapjai (A trópusról a jégvilágig)
- A Föld belső felépítése és felszínfejlődése (A kőzetbolygó titkai)
- Afrika, Ausztrália, Amerika földrajza.
- A Sarkvidékek és a világtenger

Tananyagon kívül:

- A TermészetBúvár c. folyóirat „Világjáró” rovatának cikkei; 2017./ 3. 4. 5. 6, 2018./1. számaiból.
- Teleki Pál élete és munkássága: letölthető: www.mtte.hu,

8. évfolyamos tanulók részére:

- Európa általános természetföldrajza, népessége, az Európai Unió jellemzői – a Kárpát-medence felszíne.
- Magyarország nagy tájainak természeti adottságai, idegenforgalma, népessége, településtípusai.
- Magyarország gazdasági élete.
- Természetbúvár folyóirat „Hazai tájakon” cikkei (2017/3., 4., 5., 6. 2018/1.).
- Teleki Pál élete és munkássága (www.mtte.hu).

3. Kárpát-medencei döntő: 2018. május 11-12-13. (péntek, szombat, vasárnap)

Helye: Eszterházy Károly Egyetem – Eger

A Kárpát-medencei döntő fordulói:

- írásbeli,
- terepgyakorlat,
- szóbeli
- írásbeli feladatlap megoldása különdíjért

A versenyzők az első, *írásbeli* fordulót az MTT által összeállított központi feladatlap megoldásával teljesítik. A feladatlap 100 pontos, a megoldás időtartama 90 perc.

A Kárpát-medencei döntő második fordulója gyakorlati jellegű. A két évfolyam versenyzőinek közösen szervezett *terepbejárás*ából és a terepbejáráson bemutatottak alapján készített feladatsor megoldásából áll.

A Kárpát-medencei döntő harmadik fordulója évfolyamonként szervezett *szóbeli* verseny. Ennek során a versenyzők tételsorból kihúzott témákban rövid, 5 perces előadásokat tartanak, ami

térképhasználattal és a terepi fordulóhoz kapcsolódó közet-felismerési feladattal egészül ki. A versenyző a szóbeli vizsga előtti felkészülés ideje alatt jegyzeteket készíthet. A szóbeli versenyen csak a szervezők által biztosított falitérképek, atlaszok használhatók.

A negyedik fordulón a Nemzetstratégiai Kutatóintézet által készített feladatsort oldják meg a versenyzők 45 perc alatt, melynek értékelése az első három fordulótól függetlenül kerül sor.

Az MTT a versenyzőknek és a felkészítő-tanároknak emléklapot ad. Évfolyamonként a Verseny első hat helyezette és felkészítő tanára oklevélben részesül, míg a Kárpát-medencei első helyezett tanulók a Teleki Pál érmet is megkapják. A Nemzetstratégiai Kutatóintézet különdíjakkal jutalmazza a Kárpát-medencét legjobban ismerő első 3 hetedik és nyolcadik osztályos tanulót.

A döntő első 3-3 helyezett versenyzője és a határon túli régiók legeredményesebb diákjai 2018 nyarán részt vehetnek az MTT tervezett egy hetes II.Kárpát-medencei Tehetség táborában.

A Kárpát-medencei döntő ismeretanyaga:

7. évfolyamos tanulók részére:

- Térképészeti alapismeretek - Földrajzi speciális ábrázolási formák – Pénz a mindennapokban
- A földrajzi övezetesség alapjai (A trópusról a jégvilágig)
- A Föld belső felépítése és felszínfejlődése (A kőzetbolygó titkai)
- Afrika, Ausztrália, Amerika, Ázsia földrajza.
- A Sarkvidékek és a világtenger

A tananyag felül:

- A TermészetBúvár c. folyóirat „Világljáró” rovatának cikkei; (2017/3., 4., 5., 6. 2018/1., 2.)
- Teleki Pál élete és munkássága; letölthető: www.mtte.hu,
- Alapvető térképészeti, közzettani-földtani ismeretek.
- A döntő szakmai terepbejárásán szerzett ismeretanyag.
- A Kárpát-medence földrajzi, néprajzi, történelmi nevezetességei. Ennek ajánlott szakirodalma az MTT honlapján található. (A különdíjakért lebonyolított verseny nem számít bele a Kárpát-medencei döntő összesített eredményébe).

8. évfolyamos tanulók részére:

- Kárpát-medence természetföldrajza - Európa természeti, társadalmi, gazdasági földrajza.

A tananyag felül:

- A TermészetBúvár c. folyóirat „Hazai tájakon” cikkei (2017/3., 4., 5., 6. 2018/1., 2.)
- Teleki Pál élete és munkássága; letölthető: www.mtte.hu
- Alapvető térképészeti, közzettani-földtani ismeretek.
- A döntő szakmai terepbejárásán szerzett ismeretanyag.
- Kárpát-medence földrajzi, néprajzi, történelmi nevezetességei. Ennek ajánlott szakirodalma az MTT honlapján található.

Ajánlott tankönyvek:

- Földrajz 7. FI 506010701/1 (Újgenerációs tankönyv) - Földrajz 7. AP-071306 - Földrajz 7. MS-2609 ehhez kapcsolódva:

- Földrajz 7. kieg. MS-2979U

- Földrajz 8. tankönyv - FI-506010801 - Földrajz 8. AP-081305

- Földrajz 7. MS-2609 (nem tévedés, a tankönyv európai része a nyolcadikosoknak!)

- Földrajz 8. MS-2613 - Földrajz 8. kieg. MS-2983U

A három napos Kárpát-medencei döntő technikai bonyolításához (szállás, étkezés és helyi utazások) történő hozzájárulás mértékéről a későbbiekben adunk tájékoztatást.

Budapest, 2017. augusztus 29.

Jó felkészülést és sikeres versenyzést kívánunk.

Dr. Tardy János PhD s.k.
c. egyetemi tanár,
az MTT ügyvezető elnöke

Prof. Dr. Gábris Gyula, az MTA doktora s.k.
professor emeritus,
az MTT alelnöke

prof.dr. Harangi Szabolcs, az MTA doktora s.k.
az MTT Földtudományi Szakosztály elnöke